KOMISSION SUOSITUS,

annettu 3 päivänä maaliskuuta 2014,

bromattujen palonestoaineiden jäämien seurannasta elintarvikkeissa

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2014/118/EU)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 292 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Bromatut palonestoaineet ovat orgaanisia bromiyhdisteitä, joilla käsitellään tuotteita niiden sisältämien palavien materiaalien syttymisen estämiseksi tai hidastamiseksi tulipalon sattuessa. Niitä käytetään yleisesti erilaisissa kulutustavaroissa, kuten elektroniikassa, autoissa, huonekaluissa ja rakennusmateriaaleissa vähentämään näiden tuotteiden syttyvyyttä. Bromattuja palonestoaineita voi vapautua tai haihtua tuotteista, joissa niitä on käytetty. Koska kulutustavarat hävitetään elinkaarensa lopussa, nämä aineet ovat ajan myötä saastuttaneet ympäristöä ja elintarvikeketjua.

(2) Monet bromatut palonestoaineet ovat hitaasti hajoavia, biokertyviä ja myrkyllisiä sekä ihmisten että ympäristön kannalta. Niiden epäillään aiheuttavan neurobehavioraalisia oireita ja sisäerityksen häiriöitä, ja niitä on havaittu ympäristön eliöstössä.

(3) Sen vuoksi komissio pyysi Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaista (EFSA) laatimaan tieteellisen lausunnon kansanterveydelle aiheutuvista riskeistä, jotka liittyvät elintarvikkeissa esiintyviin bromattuihin palontorjunta-aineisiin.

(4) Elintarvikeketjun vierasaineita käsittelevä EFSAn lautakunta antoi syyskuun 2010 ja syyskuun 2012 välisenä aikana kuusi tieteellistä lausuntoa [1] bromattujen palonestoaineiden eri luokista.

(5) EFSA suositteli useiden näiden luokkien osalta, että olisi kerättävä lisätietoja niiden määristä elintarvikkeissa ja ihmisissä.

(6) Eläinperäisissä elintarvikkeissa havaittujen bromattujen palonestoaineiden pitoisuudet voivat liittyä niiden esiintymiseen eläinten rehussa, ja sen vuoksi vuonna 2015 saatetaan antaa rehun seurantaa koskeva suositus, joka perustuu vuonna 2014 toteutetun elintarvikkeiden seurannan ensimmäisiin tuloksiin,

ON ANTANUT TÄMÄN SUOSITUKSEN:

1. Jäsenvaltioiden olisi vuosina 2014 ja 2015 toteutettava bromattujen palonestoaineiden esiintymisen seurantaa elintarvikkeissa. Jotta altistumista voidaan arvioida tarkasti, seurannan olisi katettava kulutustottumuksia vastaava laaja valikoima erilaisia yksittäisiä elintarvikkeita, ja siihen olisi sisällytettävä eri elintarvikkeita bromattujen palonestoaineiden eri luokkia varten.

2. Jäsenvaltioiden olisi noudatettava komission asetuksen (EU) N:o 252/2012 [2] liitteessä II vahvistettuja näytteenottomenettelyjä sen varmistamiseksi, että näytteet ovat edustavia tutkittavan erän osalta.

3. Jäsenvaltioiden olisi analysoitava eri luokkiin kuuluvia bromattuja palonestoaineita seuraavien aineiden havaitsemiseksi niiden osalta seurattavissa elintarvikkeissa:

   a) Polybromattujen difenyylieetterien (PBDE) luokan osalta: 2,2',4-tribromidifenyylieetteri (BDE-28, CAS-nro 41318-75-6); 2,2',4,4'-tetrabromidifenyylieetteri (BDE-47, CAS-nro 5436-43-1); 2,2',4,5'-tetrabromidifenyylieetteri (BDE-49, CAS-nro 243982-82-3); 2,2',4,4',5'-pentabromidifenyylieetteri (BDE-99, CAS-nro 60348-60-9); 2,2',4,4',6-pentabromidifenyylieetteri (BDE-100, CAS-nro 189084-64-8); 2,2',3,4,4',5'-heksabromidifenyylieetteri (BDE-138,

[1] EFSA Panel on Contaminants in the Food Chain (CONTAM); Scientific Opinion on Polybrominated Biphenyls (PBBs) in Food. EFSA Journal 2010; 8(10):1789. [151 s.]. doi:10.2903/j.efsa.2010.1789.
Scientific Opinion on Polybrominated Diphenyl Ethers (PBDEs) in Food. EFSA Journal 2011; 9(5):2156. [274 s.] doi:10.2903/j.efsa.2011.2156.
Scientific Opinion on Hexabromocyclododecanes (HBCDDs) in Food. EFSA Journal 2011; 9(7):2296. [118 s.] doi:10.2903/j.efsa.2011.2296.
Scientific Opinion on Tetrabromobisphenol A (TBBPA) and its derivatives in food. EFSA Journal 2011; 9(12):2477. [61 s.] doi:10.2903/j.efsa.2011.2477.
Scientific Opinion on Brominated Flame Retardants (BFRs) in Food: Brominated Phenols and their Derivatives. EFSA Journal 2012; 10(4):2634. [42 s.] doi:10.2903/j.efsa.2012.2634.
Scientific Opinion on Emerging and Novel Brominated Flame Retardants (BFRs) in Food. EFSA Journal 2012; 10(10):2908. [125 s.] doi:10.2903/j.efsa.2012.2908.

[2] Komission asetus (EU) N:o 252/2012, annettu 21 päivänä maaliskuuta 2012, näytteenotto- ja määritysmenetelmistä tietyissä elintarvikkeissa olevien dioksiinien, dioksiinien kaltaisten PCB-yhdisteiden ja muiden kuin dioksiinien kaltaisten PCB-yhdisteiden pitoisuuksien virallista tarkastusta varten sekä asetuksen (EY) N:o 1883/2006 kumoamisesta (EUVL L 84, 23.3.2012, s. 1).

CAS-nro 67888-98-6); 2,2',4,4',5,5'-heksabromidifenyylieetteri (BDE-153, CAS-nro 68631-49-2); 2,2',4,4',5,6'-heksabromidifenyylieetteri (BDE-154, CAS-nro 207122-15-4); 2,2',3,4,4',5',6-heptabromidifenyylieetteri (BDE-183, CAS-nro 207122-16-5) ja 2,2',3,3',4,4',5,5',6,6'-dekabromidifenyylieetteri (BDE-209, CAS-nro 1163-19-5) munissa ja munatuotteissa, maidossa ja maitotuotteissa, lihassa ja lihavalmisteissa, eläin- ja kasvirasvoissa ja -öljyissä, kaloissa ja äyriäisissä, erityisravinnoksi tarkoitetuissa tuotteissa sekä imeväisille ja pikkulapsille tarkoitetuissa elintarvikkeissa käyttäen analyysimenetelmiä, joissa määritysraja on 0,01 ng/g tuorepainoa tai alempi;

b) Heksabromisyklododekaanien (HBCDD) luokan osalta: (+/–)-α-HBCD (1,2,5,6,9,10-heksabromi-(1R,2R,5S,6R,9R,10S)-rel-syklododekaani, CAS-nro 134237-50-6); (+/–)-β-HBCD (1,2,5,6,9,10-heksabromi-(1R,2S,5R,6R,9R,10S)-rel-syklododekaani, CAS-nro 134237-51-7) ja (+/–)-γ-HBCD (1,2,5,6,9,10-heksabromi-(1R,2R,5R,6S,9S,10R)-rel-syklododekaani, CAS-nro 134237-52-8) kaloissa ja äyriäisissä, lihassa ja lihavalmisteissa, maidossa ja maitotuotteissa, munissa ja munatuotteissa sekä äidinmaidonkorvikkeissa ja vieroitusvalmisteissa. HBCDD:iden määrittämiseksi käytettäviin analyysimenetelmiin sisältyy stereoisomeerien määrittäminen, ja sen määritysrajan olisi oltava 0,01 ng/g tuorepainoa tai alempi;

c) Tetrabromibisfenoli A:n ja sen johdannaisten luokan osalta: tetrabromibisfenoli A (TBBPA, CAS-nro 79-94-7) ja mahdollisesti TBBPA-bismetyylieetteri (TBBPA-bME, CAS-nro 70156-79-5); TBBPA bis(2-hydroksietyyli)eetteri (TBBPA-bOHEE, CAS-nro 4162-45-2); TBBPA-bisallyylieetteri (TBBPA-bAE, CAS-nro 25327-89-3); tetrabromibisfenoli A bis(glysidyylieetteri) (TBBPA-bGE, CAS-nro 3072-84-2) ja TBBPA-bis(2,3-dibromipropyyli)eetteri (TBBPA-bDiBPrE, CAS-nro 21850-44-2) kaloissa ja äyriäisissä, lihassa ja lihavalmisteissa, maidossa ja maitotuotteissa sekä munissa ja munatuotteissa. Tetrabromibisfenoli A:n ja sen johdannaisten määrittämiseksi käytettävien analyysimenetelmien määritysrajan olisi oltava 0,1 ng/g tuorepainoa tai alempi;

d) Bromattujen fenolien ja niiden johdannaisten luokan osalta: 2,4,6-tribromifenoli (2,4,6-TBP, CAS-nro 118-79-6); 2,4-dibromifenoli (2,4-DBP, CAS-nro 615-58-7); 4-bromifenoli (4-BP, CAS-nro 106-41-2); 2,6-dibromifenoli (2,6-DBP, CAS-nro 608-33-3); tetrabromattu bisfenoli S (TBBPS, CAS-nro 39635-79-5); tetrabromibisfenoli S bismetyylieetteri (TBBPS-BME, CAS-nro 70156-79-5) kaloissa ja äyriäisissä. Bromattujen fenolien ja niiden johdannaisten määrittämiseksi käytettävien analyysimenetelmien määritysrajan olisi oltava 0,1 ng/g tuorepainoa tai alempi;

e) Uusien ja nousevien bromattujen palonestoaineiden osalta: tris(2,3-dibromipropyyli)fosfaatti, (TDBPP, CAS-nro 126-72-7); N,N'-etyleenibis(tetrabromiftalimidi) (EBTEBPI, CAS-nro 32588-76-4); heksabromisyklodekaani (HBCYD, CAS-nro 25495-98-1); bis(2-etyyliheksyyli)tetrabromiftalaatti (BEH-TEBP, CAS-nro 26040-51-7); 2-etyyliheksyyli-2,3,4,5-tetrabromibentsoaatti (EH-TBB, CAS-nro 183658-27-7) ja dibromineopentyyliglykoli (DBNPG, CAS-nro 3296-90-0) kaloissa ja äyriäisissä, lihassa ja lihavalmisteissa (muut syötävät eläimenosat mukaan lukien), eläin- ja kasvirasvoissa ja -öljyissä, maidossa ja maitotuotteissa, munissa ja munatuotteissa sekä imeväisille ja pikkulapsille tarkoitetuissa elintarvikkeissa. Uusien ja nousevien bromattujen palonestoaineiden määrittämiseksi käytettävien analyysimenetelmien määritysrajan olisi oltava 1 ng/g tuorepainoa tai alempi.

4. Jäsenvaltioiden olisi suoritettava bromattujen palonestoaineiden määrittäminen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 882/2004 [1] liitteen III mukaisesti käyttämällä sellaista määritysmenetelmää, jonka on todistettu antavan luotettavia tuloksia

5. Jäsenvaltioiden olisi toimitettava EFSAlle säännöllisesti seurantatiedot ilmaistuina kokonaispainon tai kokonaisrasvapitoisuuden mukaan ja sisältäen EFSAn yksilöimät tiedot sen vahvistamassa sähköisessä raportointimuodossa, jotta tiedot voidaan koota yhteen tiedostoon. Niiden olisi sisällettävä myös käytettävissä olevat aiempia vuosia koskevat tiedot, jotka on saatu käyttämällä sellaista määritysmenetelmää, jonka on todistettu antavan luotettavia tuloksia, jotta altistumisen suuntauksia voidaan seurata.

Tehty Brysselissä 3 päivänä maaliskuuta 2014.

Komission puolesta

Tonio BORG

Komission jäsen

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 882/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, rehu- ja elintarvikelainsäädännön sekä eläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevien sääntöjen mukaisuuden varmistamiseksi suoritetusta virallisesta valvonnasta (EUVL L 165, 30.4.2004, s. 1).